

Inspraak – Oudewater - Jonne Kuyt

Geachte raadsleden, wethouders, forumleden en overige toehoorders,

Vooraf vroeg ik me nog af: moet ik me verontschuldigen voor mijn opmerking tijdens de open avond? Toen noemde ik het voorstel van drie zeer betrokken, maar zichtbaar vermoeide verkeerskundigen ambitieeloos. Maar na het lezen van wat nu voor u ligt, weet ik: een verontschuldiging is niet nodig. Want dit plan is inderdaad zonder ambitie. Ik zeg dat niet om u te schofferen. Ik zeg het omdat ik u wil herinneren aan uw eigen, prachtige ambities.

In de omgevingsvisie staat het glashelder: in de binnenstad van Oudewater en in de openbare ruimte zetten we de mens centraal, niet de auto. Dat is een krachtig en moedig uitgangspunt. Maar het is geen eenvoudige opgave.

Want het vraagt meer dan een paar fysieke aanpassingen — een bordje of paaltje is zo geplaatst. Het vraagt om een mentale omslag. Het vraagt om een andere manier van kijken en denken over onze stad. We moeten ons namelijk iets radicaal anders voorstellen: een stad die niet langer gedomineerd wordt door de auto.

En dat is moeilijk. Want in de afgelopen 100 jaar zijn we zo aan dit idee gewend geraakt, dat we ons nauwelijks kunnen voorstellen dat het ook écht anders kan. Ons voorstellingsvermogen en denken is gestold. In regels, en procedures, wetten, verkeersmodellen en gewoontes. We proberen krampachtig de problemen binnen het bestaande systeem op te lossen. Maar dat systeem loopt vast. De uitdagingen zijn te complex. We zitten aan de grens van wat er mogelijk is.

Dit circulatieplan is daar het bewijs van. Het enorme aantal pijlen toont het onvermogen om een ambitieuzer plaatje te zien en om échte toekomstgerichte oplossingen te onderzoeken. En u staat daarin niet alleen. Overal waar ik werk aan mobiliteitstransities — van Haarlem tot Zwolle, van Olst-Wijhe tot Amersfoort — lopen gemeenten vast op dezelfde punten: te veel complexe uitdagingen en te weinig ruimte, te weinig mensen, te weinig geld, te veel weerstand. En overal gaat het mis.

U weet ook wel dat dit circulatieplan geen echte oplossing is. U weet niet eens of het plan echt werkt. Daarom adviseer ik u niet met dit plan door te gaan.

Want ik geloof dat we met dit plan de deur dichtgooien naar iets veel groters. We missen de kans om te laten zien hoe de stad écht duurzaam kan veranderen.

We missen de kans om te onderzoeken hoe we van het centrum een plek kunnen maken waar ondernemers floreren, waar bewoners zich thuis voelen, waar kinderen veilig kunnen spelen en waar het bruist van het leven.

Neen een voorbeeld aan andere steden zoals Pontevedra, een stad in Spanje die al achttien jaar een autovrij centrum heeft. Vraag die burgemeester nog eens: was het een goed idee? Nee, zal hij zeggen; Het was een geweldig idee.

De wetenschap laat het keer op keer zien: ondernemers profiteren van een aantrekkelijk, leefbaar centrum. Kijk naar de jonge, moedige groenteboer hier in Oudewater — met een prachtige zaak — die zou floreren met meer voetgangers voor zijn winkel. Of de juwelier: waarom zou die het gevoel van luxe en exclusieve Oudewaterse ervaring niet kunnen versterken? En voor bewoners? Kunnen we hen niet iets beters bieden dan een vergunning plek voor de deur? Hebben ze niet liever een stads voortuin? Kunnen we het centrum niet veel aantrekkelijker maken voor kinderen, tieners, ouderen, toeristen, wandelaars, mensen met een beperking, sportievelingen of terrasbezoekers? Iedereen die nu niet gehoord is in dit plan?

Mensen hebben recht op een stad die zichzelf onderzoekt. Niet op een technisch verkeerskundig compromis met paaltjes en borden en inrijtijden. Ze hebben recht om te proberen en op experimenten die laten zien wat er wél mogelijk is.

Daar hebben we moedige bestuurders voor nodig. Die de contouren van de stad voor de volgende generatie durven te tekenen. Wat we vandaag van u vragen, is niet meer — maar zeker ook niet minder — dan diezelfde houding.

Leiderschap dat nieuwsgierig is naar wat de stad zou kunnen zijn.

Geef ruimte aan experimenten die zichtbaar maken waar Oudewater naartoe kan groeien. Die waarden blootleggen die nu nog onzichtbaar of onvoorstelbaar zijn. Laat ook dit plan bijvoorbeeld een van de experimenten zijn.

Doorbreek de cirkel van optimaliseren.

Want als we dat niet doen, blijven we rondjes rijden in een één-dimensionaal circulatieplan.

En dat is, uiteindelijk, een doodlopende weg voor iedereen.